

Cho program filozofii analitycznej miał pierwotnie charakter antymetafizyczny, mniej więcej od lat 70. XX wieku zaobserwowa-
mo na coraz większe zainteresowanie tematami klasycznie powiązanych z tymi dziedzinami. Dziś szczególnie intensywnie dyskutuje się
mimo to innymi: (a) problem wiadomości fenomenalnej, tzn. sformułowane na gruncie filozofii umysłu zagadnienie relacji stanów
mózgu do jakościowych stanów wiadomych (tzw. jakościów); (b) problem wolnej woli, bardziej efektem zdroworoz-
poczego wyrażenia o sprawczości człowieka przy przeciwnej sugestii ze strony nauk przyrodniczych; (c) problem ja-
ności, której istnienie – choć intuicyjnie oczywiste – okazuje się kłopotliwe do udowodnienia (i utrzymania) na gruncie filozoficznym.

Wszystkie te tematy podejmowane są przez angielskiego filozofa, Galena Strawsona. Zaproponowane przez niego rozwi-
nięcia kwestii, składające się na spójny pogląd na naturę rzeczywistości, są obiecujące prób sformułowania nowych ram
teoretycznych dla klasycznych problemów metafizycznych. Jego propozycje są tym bardziej interesujące, że choć biorąc swój
początek w filozofii analitycznej, wykraczają poza jej paradygmat, odwołując się do tradycji historycznych. Nie może więc
dziwić, że rosnąca popularność Strawsona, mimo jego tezy – np. osadzony w tradycji klasycznego empiryzmu panpsychizm
oraz argument za irrelewantnością problemu wolnej woli ze sprzecznością przyczynowania *causa sui* – wywołują niekiedy
kontrowersje. Jednakże w punkcie wyjścia przyjmując nie tylko, ale i poglądy Strawsona stanowi spójne opracowanie wybranych
problemów metafizyki analitycznej, ale również, które – inkorporowane do współczesnych sporów – mogą okazać się pomocne i
rzucić nowe światło na podejmowane tematy.

Badania podstawowe będzie składać się z dwóch etapów. Pierwszy z nich, przygotowawczy, będzie polegał na zebraniu najnowszej
literatury przedmiotu z dziedzin filozoficznych, wskazanych w tytule projektu oraz na jej opracowaniu, tj. dokonaniu
systematyzacji zajmowanych stanowisk, prześledzeniu argumentacji i opracowaniu narzędzi konceptualnych, pomocnych do
lepszego ujęcia podejmowanych zagadnień. Drugi, główny etap będzie polegał na zapoznaniu się z dorobkiem naukowym Galena
Strawsona oraz na opracowaniu jego myśli przy pomocy siatki pojęciowej, wypracowanej na poprzednim etapie. Dzięki temu
koncepcja Strawsona zostanie przedstawiona na mapie stanowisk filozoficznych współcześnie zajmowanych w debatach
metafizycznych. Kluczowym punktem tego etapu będzie nawiązanie bezpośredniej współpracy z Galenem Strawsonem, co
pozwoli na zminimalizowanie błędów w interpretacji jego myśli.

Każdy etap będzie referowany za pomocą artykułów publikowanych w czołowych czasopiśmie filozoficznych oraz
wystąpienia na najważniejszych konferencjach naukowych. Dzięki temu polski czytelnik zyska syntetyczne opracowanie problemu
wiadomości, wolnej woli i ja-
ności, ale przede wszystkim zapozna się ze sposobem rozważania tych kwestii przez Galena
Strawsona. W ten sposób wypełniona zostanie luka w polskim piśmiennictwie filozoficznym, co da asumpt do dalszych badań.
Docelowa monografia ma być pierwszą w Polsce – według mojej wiedzy – na wiecie syntezą myśli Galena Strawsona.